

Rezolvă și REȚINE!

1. Definiți noțiunea de cruciadă.
2. Prezentați cauzele cruciadelor.
3. Indicați participanții la cruciade și motivele lor.
4. Realizați o axă cronologică a celor opt cruciade.
5. Redactați scurte biografii ale celor mai cunoscuți cruciați: Richard Inimă de Leu, Ludovic cel Sfânt, Frederic Barbarossa.
6. Descrieți călătoria cruciaților spre Orient.
7. Realizați o galerie de imagini despre cruciade, cruciați, Orient, Ierusalim.
8. Descrieți activitatea călugărilor-militari.
9. Prezentați urmările cruciadelor în dublă perspectivă: dinspre Europa; dinspre Orient.

II. Prezentări în aproximativ o jumătate de pagină cruciada copiilor.

[illegible]

Lecția 52. Statul medieval

Rezolvă și REȚINE!

I. Pornind de la textul lecției din Manual, răspunde următoarelor cerințe:

A. Franța

1. Scrie secolul și regele în timpul căruia s-a constituit statul francez.

Secolul al   -lea   Regele

2. Selectează orașele în jurul cărora s-a consolidat statul francez.

Orleans   Poitiers   Paris   Avignon

3. Completează textul de mai jos cu termenii potriviți:

(1180-1223) și (1285-1314) au mărit domeniul regal prin ocuparea   și a ținutului   . Au convocat pentru prima dată în scopul votării impozitelor. Procesul de centralizare politică a fost finalizat în secolul al   -lea de către regele   .

B. Anglia

4. Selectează informația referitoare la situația Angliei după cucerirea normandă.

5. Se dau următoarele fapte istorice din istoria Angliei: *adoptarea documentului numit Magna Carta Libertatum, întărirea puterii nobilimii, înfrângerea Angliei într-un conflict cu Franța.*

Stabiliți relația cauzală între aceste fapte istorice, completând corect schema de mai jos:

Cauză   Efect   Cauză   Efect

6. Selectează prevederile documentului Magna Carta Libertatum.

se întărea puterea nobilimii
se diminuea puterea nobilimii

regele nu mai putea fixa impozite fără acordul nobilimii
niciun om nu putea fi trimis la închisoare fără judecată

C. Imperiul Romano-German

7. Scrie numele regelui care a întemeiat Imperiul Romano-German și secolul în care a fost întemeiat.

Regele   Secolul al   -lea

8. Selectează cauza și consecința conflictului dintre papă și împărat.

Cauză:

Consecință:

9. Selectează măsurile care au limitat puterea imperială după secolul XIV.

împăratul este ales de prinți electori

împăratul conduce imperiul cu ajutorul Dietei

împăratul își lasă tronul moștenire

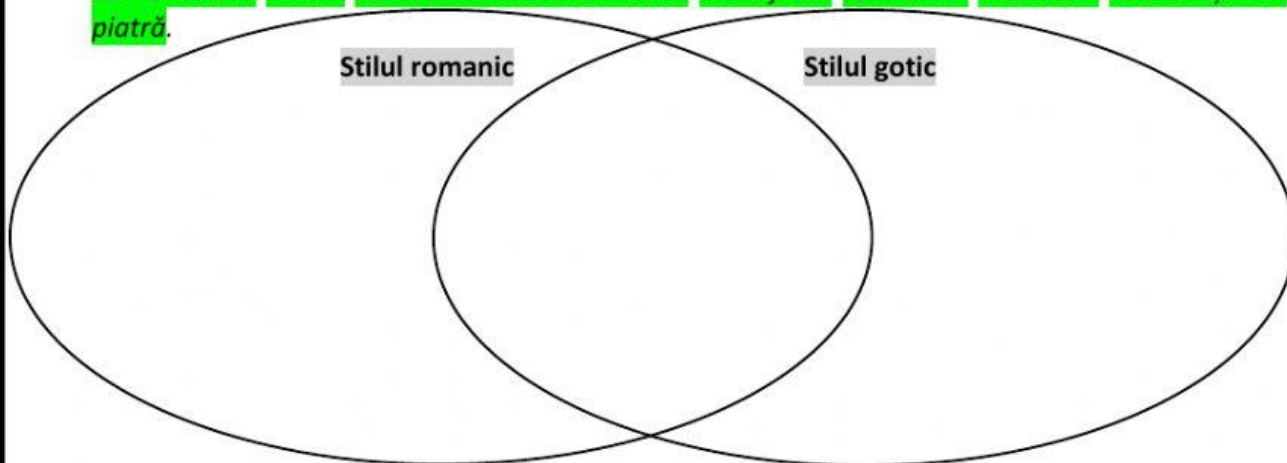
împăratul guvernează ca un monarh absolut

Lecția 53. Catedrale și universități – *studiu de caz*

Rezolvă și REȚINE!

- I. Completează următoarea diagramă cu informațiile corecte, selectate din lista de mai jos. Diagrama se referă la trăsături specifice ale stilului romanic, trăsături specifice ale stilului gotic, precum și trăsături comune.

Lista termenilor: **contraforturi** **ogiva** **plan în formă de cruce** **arcul rotund** **secolul XI** **bolta semicirculară** **vitraili** **decorarea cu scene biblice** **arcul frânt** **secolul XII** **mozaicuri** **construcții din piatră**.

- II. Selectează, pentru fiecare dintre imaginile de mai jos, numele corect și stilul architectural caracteristic.

III. Rezolvă exercițiile de mai jos:

1. Primele universități medievale au apărut în secolul XII / XIII.
2. Studenții și profesorii erau organizați în *bresle* / *corporații*.
3. La început, metoda de lucru în universități, era *argumentarea* / *memorarea*.
4. Selectează cele șapte arte liberale studiate în universitățile medievale:

aritmetică	nautică	retorică	Informatică	chimie	istorie	astronomie
geografie	gramatică	cibernetică	muzică	geometrie	dialectică	robotică

Lecția 54. Lumea românească și statele medievale în secolele XIV-XV – studiu de caz

Rezolvă și REȚINE!

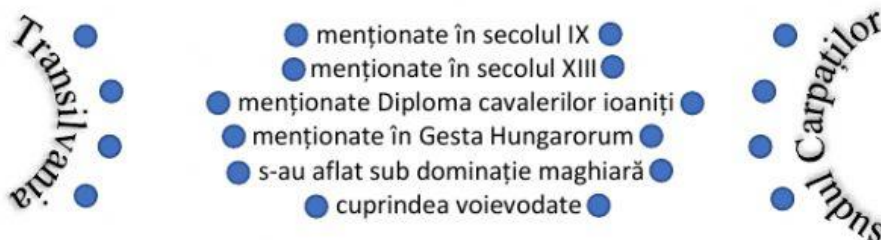
I. Citește, cu atenție, textele de mai jos:

A. „În Transilvania, în secolul IX, au fost atestate de către izvorul istoric maghiar *Gesta Hungarorum*, trei formațiuni politice conduse de Gelu, Glad și Menumorut. Aceste voievodate au fost supuse treptat de Regatul maghiar, care a cucerit toată Transilvania, până la începutul secolului XIII. După ce au cucerit Transilvania, maghiarii au organizat-o sub forma unui voievodat și i-au colonizat aici pe sași și secui. Românii, deși erau cei mai mulți, au fost treptat înlăturați de la conducerea Transilvaniei, deoarece ei nu erau recunoscuți ca națiune privilegiată.”

B. „La sud de Carpați, primele formațiuni politice au fost menționate în secolul XIII de către izvorul istoric maghiar *Diploma cavalerilor ioaniți* și anume: voievodatele lui Litovoi și Seneslau, cnezatele lui Ioan și Farcaș și Țara Severinului. Acestea s-au unit în jurul anului 1310 sub autoritatea lui Basarab, care a devenit astfel întemeietorul Țării Românești. La început, statul condus de Basarab s-a aflat sub dominația maghiară, dar în anul 1330, în urma bătăliei de la Posada, Basarab învinge Regatul maghiar condus de Carol Robert de Anjou și cucerește independența (suveranitatea) Țării Românești.”

(Despre formațiunile politice românești)

1. Scrie numele regatului menționat atât în sursa A cât și în sursa B.
2. Unește cu o linie, pe baza celor două surse A și B, principalele trăsături ce constituie asemănări și deosebiri între formațiunile politice românești din Transilvania și cele din sudul Carpaților.

3. Selectează, din sursa A, națiunile colonizate în Transilvania.
ioaniți   români   sași   secui
4. Selectează, din sursa B, secolul în care a fost întemeiată Țara Românească.
5. Selectează, din sursa A, o cauză a înlăturării românilor de la conducerea Transilvaniei.
6. Bătălia de la Posada a avut consecințe pozitive pentru Țara Românească. Selectează informațiile care susțin acest punct de vedere.

Basarab învinge Regatul maghiar
statul condus de Basarab s-a aflat sub dominația maghiară
Basarab cucerește independența Țării Românești
Basarab a devenit întemeietorul Țării Românești

Rezolvă și REȚINE!

II. Citește, cu atenție, textele de mai jos:

A. „Vlad Țepeș a fost domnitor al Țării Românești. A avut trei domnii, dintre care a doua a fost cea mai importantă. În condițiile în care papa Pius al II-lea a încercat să relanseze cruciada împotriva turcilor, în 1459, Vlad Țepeș a încheiat o alianță cu Matei Corvin, regele Ungariei, a refuzat să mai plătească tribut turcilor și a rupt relațiile cu Poarta.

În 1462, sultanul Mahomed al II-lea a pornit o mare campanie împotriva lui Țepeș. Acesta s-a retras din calea armatei otomane pustiind totul și hărțuind în permanență oastea lui Mahomed. Celebru este atacul nocturn din 16/17 iunie 1462, când Vlad Țepeș a pătruns cu ostașii săi în tabăra otomană și a încercat să-l omoare pe sultan, provocând mare panică.”

B. „Ștefan cel Mare a fost domn al Moldovei. În condițiile în care amenințarea otomană era foarte mare, în iulie 1475, Ștefan cel Mare și Matei Corvin, regele Ungariei, au încheiat o alianță antiotomană.

Anul următor, după ce i-a adus pe tătari sub ascultarea lui, Mahomed al II-lea a organizat o campanie și mai mare împotriva Moldovei, condusă de el însuși. Atacat din două părți, de turci și tătari, Ștefan a fost nevoit să dea în 26 iulie 1476, bătălia de la Războieni (Valea Albă) în care a fost înfrânt.”

(Despre domniile lui Vlad Țepeș și Ștefan cel Mare)

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Selectează, secolul la care se referă cele două surse, **A** și **B**.

secolul XIII

secolul XIV

secolul XV

secolul XVI

2. Scrie numele regelui menționat atât în sursa **A**, cât și în sursa **B**.

3. Selectează, litera textului care susține ideea conform căreia domnitorul român a fost înfrânt de turci. Selectează apoi informația care confirmă răspunsul ales.

textul A

textul B

*a pătruns cu ostașii săi în tabăra otomană și a încercat să-l omoare pe sultan
a fost nevoit să dea în 26 iulie 1476, bătălia de la Războieni (Valea Albă) în care a fost înfrânt
a refuzat să mai plătească tribut turcilor și a rupt relațiile cu Poarta
i-a adus pe tătari sub ascultarea lui*

4. Selectează, pe baza celor două surse **A** și **B**, principalele trăsături ce constituie asemănări și deosebiri între domnia lui Vlad Țepeș și domnia lui Ștefan cel Mare.

Vlad Țepeș

A domnit în Moldova
A domnit în Țara Românească
S-a luptat cu Mahomed al II-lea
A încheiat o alianță cu Matei Corvin
A avut o singură domnie
A fost învins de turci

Ștefan cel Mare

A domnit în Moldova
A domnit în Țara Românească
S-a luptat cu Mahomed al II-lea
A încheiat o alianță cu Matei Corvin
A avut o singură domnie
A fost învins de turci

Lecția 55. Diversitate culturală în lumea românească – *studiu de caz*

Rezolvă și REȚINE!

I. Citește, cu atenție, textele de mai jos:

A. „Brașovul este un oraș bine clădit, înconjurat aproape de jur-împrejur de munți ca o coroană. Orașul este populat din cauza târgului ce se ține acolo în fiecare vineri și sâmbătă la care vin toți muntenii și moldovenii ca la bălci.”

(Jacques Bongars, Jurnal de călătorie, secolul al XVI-lea)

B. „Clujul este un oraș comercial mare și populat, ultimul dintre cele șapte orașe germane... este întărit cu un zid de piatră cubică și cu turnuri. În acest oraș se desfășoară un comerț foarte viu căci se aduc mărfuri de la Viena.”

(Conrad Jacob Hildebrandt, Călătorie în Transilvania)

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Selectează aspectul economic comun celor două orașe.
2. Selectează elementul caracteristic unui oraș medieval occidental.
3. Selectează motivul pentru care Brașovul era numit Corona.
4. Scrie numele spațiului european de unde se aduceau mărfuri la Cluj.
5. Utilizând textul **A**, selectează răspunsul care explică motivul pentru care Brașovul era considerat un punct de legătură pentru întreg spațiul românesc.